L. s. 1951/904.

We Lwowie, dnia 3. listopada 1904.

Aleg. 295

Sprawozdanie

Komisyi gminnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie zmiany niektórych postanowień statutu gminy miasta Krakowa.

Wysoki Sejmie!

Reforma statutu miasta Krakowa dokonana ustawą krajową z dnia 6. października 1901. Dz. u. kr. Nr. 108. miała na celu obok znacznego rozszerzenia prawa wyborczego i zmian w ordynacyi wyborczej m. Krakowa, ściślejsze rozgraniczenie atrybucyi władzy ciała uchwalającego i kontrolującego, od atrybucyi władzy czynnika wykonawczego, prezydenta miasta i magistratu. Reforma ta przeprowadzoną została w kierunku tej samej myśli przewodniej, która przebijała już w ustawie dla 30 miast, rozwinięta została dalej w ustawie dla miast i miasteczek i znalazła swój wyraz w najnowszem ustawodawstwie gminnem zagranicznem. Nowy statut m. Krakowa z r. 1901 był zatem znacznym krokiem naprzód w kierunku lepszego unormowania i rozgraniczenia kompetencyi władz miejskich zwłaszcza w porównaniu do obowiązujących poprzednio postanowień prawnych, zawartych w dawnym »prowizorycznym« statucie z dnia 1. kwietnia 1866, który odzwierciedlał przedewszystkiem powszechne w owej epoce dążności, ażeby jak największą sumę atrybucyi władzy zarządzającej zastrzedz ciału zbiorowemu, czynnikowi obradującemu i reprezentacyjnemu — Radzie miejskiej. Dopiero ze zbiegiem czasu, pod wpływem nabytych doświadczeń w praktyce, codziennych objawów i potrzeb życia gminnego, tudzież pod wpływem bardziej wyrobionego sądu o zagadnieniach prawa publicznego, zaczęły się budzić i u nas także te zapatrywania, które w państwach i krajach, korzystających już znacznie dawniej z instytucyi samorządu zarówno w prawodawstwie, jak i w literaturze naukowej znalazły swój wyraz, że przeniesienie zbyt wielkiego ciężaru funkcyi administracyjnych na ciała zbiorowe, obradujące i uchwalające, kosztem uszczuplenia atrybucyi czynnika egzekutywy w gminie, nie jest z korzyścią dla dobrej i sprężystej administracyi i gospodarki gminnej. Ciała bowiem zbiorowe, obradujące tylko w pewnych odstępach czasu, z natury swojej nie są zdolne do wykonywania funkcyi administracyjnych ciągłych, wypełniania zadań zarządu miastem, a im bardziej są tem obarczone, tem mniej są w stanie spełniać zadań i obowiązków właściwych, a mianowicie, żeby być ciągłym i żywym wyrazem potrzeb ludności, kontrolą i krytyką zarządu miasta, do czego w pierwszej linii są powołane.

Nowy statut z r. 1901 wprowadził już główne zmiany i ulepszenia w tym kierunku, pozostały tylko rzeczy drobniejsze, które pewnej zmiany wymagają. Na podstawie spostrzeżeń i doświadczeń nabytych podczas funkcyonowania nowej organizacyi gminnej, tym statutem zakreślonej, wyszła na jaw potrzeba pewnych uzupełnień dokonanej już reformy, aby ta nowa organizacya przedstawiała się w zupełności jako harmonijna i konsekwentna całość. Nadto w praktycznem zastosowaniu niektórych postanowień nowego statutu okazała się w kilku punktach pewna sprzeczność między postanowieniami ustawy, które z dawnego statutu przejęte zostały bez żadnej zmiany do nowego statutu a nowymi przepisami prawnymi, dawniej nie znanymi, wprowadzonymi przez ostatni statut w różnych stadyach deliberacyi nad nim, które dla jasności ustawy, uniknięcia fałszywego i wadliwego jej zastosowania koniecznie usunąć należy. Sprzeczności takie zachodzą między postanowieniami zawartemi w §§. 60 l. 21, 88, 92 i 94.

Wskutek tego, gdy Wydział krajowy wniósł do Wys. Sejmu przedłożenie w przedmiocie zmiany §. 60. punkt 23. statutu m. Krakowa, pojawiło się w Komisyi gminnej zapatrywanie, czy nie należałoby korzystać z tej sposobności, że ma być przedłożoną do Najw. Sankcyi nowela do zmiany Statutu i czy nie byłoby wskazanem nie poprzestawać tylko na zmianie jednego paragrafu, ale zarazem zaprojektować te zmiany, które się okazały konieczne. Komisya gminna zasięgnęła w tym względzie za pośrednictwem Wydziału krajowego opinii rady miasta Krakowa, wymieniając, w jakim kierunku te zmiany ewentualnie należałoby do noweli Statutu wprowadzić, a rada miasta Krakowa na podstawie wniosków swej Komisyi statutowej, tudzież na podstawie szczegółowej dyskusyi, przeprowadzonej na posiedzeniu z dnia 17. października 1904, jak o tem świadczy sprawozdanie prezydyum m. Krakowa do Wydziału krajowego z dnia 18. października 1904 L. 98.183 l. W. kr. 103.588 ex 1904, oświadczyła się, że zgadza się na zmiany w ogólnych zarysach przez sejmową Komisyę gminną proponowane. Na tej podstawie Komisya gminna wnosi załączony ·/. projekt noweli do Statutu miasta Krakowa.

Projektowane zmiany zmierzają do wprowadzenia następujących postanowień:

A) Przekazać specyalnej komisyi dyscyplinarnej przysługujące dotychczas pełnej radzie prawo wydawania orzeczeń dyscyplinarnych, oddalania urzędników ze służby lub przeniesienia ich na niższą posadę.

W uzasadnieniu tego postanowienia zauważyć wypada, że rada miejska w pełnym swym składzie tego prawa należycie nie wykonywa. Jest za wielkiem i licznem forum do sprawowania władzy dyscyplinarnej, a stąd wydarza się, że nadużycia i przewinienia urzędników pozostają bezkarnemi, ze szkodą gminy i dobra jej ludności.

W prawodawstwie zagranicznem przestrzeganą też bywa zwykle zasada, że władzę dyscyplinarną wykonywa albo wyłącznie prezydent miasta, albo łącznie z Wydziałem miejskim (Stadtrath) nad wyższymi urzędnikami, albo z osobną komisyą dyscyplinarną. Podobne postanowienia wprowadzono już do kilku nowych statutów miejskich w miastach stołecznych innych prowincyi austryackich. Przytem zauważyć należy, że według projektowanego brzmienia §. 57. pozostawia się radzie miejskiej możność wydania regulaminu dla komisyi dyscyplinarnej, a postanowienia tego paragrafu są tak sformułowane, że one radę miejską do jak najrychlejszego uchwalenia tego regulaminu tylko przynaglić powinny.

B) Ograniczyć możność uchwalania poza budżetem ciągle nowych wydatków bez pokrycia, a mianowicie w ten sposób, ażeby wydatki budżetem nie przewidziane, mogła uchwalić rada miejska tylko na wniosek prezydenta miasta, a więc tego czynnika, który ponosi realną odpowiedzialność za gospodarkę finansową gminy. Uchwalanie bowiem ciągłe i prawie bez końca nowych wydatków, budżetem nie objętych, możność uchwalania coraz dalszych wydatków na każdem posiedzeniu rady, bez pokrycia, na rachunek kredytów dodatkowych jest anomalią, która czyni gospodarkę budżetową wprost iluzoryczną, pociąga za sobą nadzwyczajne niedobory, podkopuje równowagę finansową, pomnaża ciężary ze szkodą podatki opłacającej ludności.

C) Dać możność radzie miejskiej przekazywania pewnych czynności, należących do jej atrybucyi, prezydentowi, sekcyom lub komisyom. Chodzi przedewszystkiem o to, że gmina zawiaduje wielkiemi przedsiębiorstwami i zakładami, jak rzeźnią miejską, gazownią, elektrownią, targowicą etc. a powtóre o to, że w pewnych porach roku nie można zebrać kompletu rady do powzięcia uchwały w jakiejś sprawie, która jest nagłą i konieczną. Dlatego zachodzi potrzeba, aby rada miejska mogła przekazywać te czyn-

ności odwołalnie i o ile sama uzna za odpowiednie, prezydentowi lub sekcyom, czy komisyom. Określać bliżej, które sprawy może przekazywać rada m. innym czynnikom, nie byłoby wskazanem, albowiem będzie to zawsze zależeć od jej uznania, a powtóre sama stylizacya §. 60. byłaby wadliwą, gdyby wyliczał taksative, jakie ma rada miejska atrybucye i obowiązki, a następnie wyliczał znowu same dopuszczalne od tego wyjątki. Wskazanem przeto jest odnośny przepis w ogólnej formie wprowadzić, a mianowicie przez skreślenie ustępu drugiego, punktu 32, w paragrafie 60., który w nowym statucie wskutek błędnej stylizacyi §. 82. ust. 1. wprowadził ścieśniające pod tym względem postanowienia, nieznane dawnemu statutowi i wbrew duchowi nowej ustawy a następnie odpowiednio zmodyfikować §. 82. ustęp pierwszy.

D) Wprowadzić postanowienie, ażeby Członek Rady miejskiej wchodzący w stosunki prawne z gminą, jako dostawca lub przedsiębiorca nie mógł sprawować urzędu radnego miejskiego, dopóki rachunki stąd wynikłe nie zostaną załatwione.

Reszta zmian polega tylko na dodatkowem formalnem sprostowaniu niektórych paragrafów ustawy, aby je zastosować do zmian projektowanych w §. 52, 57, 60, 82 i 92 tudzież, aby uniknąć pewnych niejasności i sprzeczności. Do największych sprzeczności dawał powód §. 92. w dotychczasowem brzmieniu, wskutek którego większa część wydatków budżetem objętych i przy budżecie uchwalonych przez Radę miejską musiała po uchwaleniu budżetu jeszcze kolejno przez cały rok być przedkładaną Radzie miejskiej do ponownego uchwalenia, albowiem prezydent miasta nie mógł zarządzić wydatków ponad 400 koron, choćby były budżetem objęte z wyjątkiem wypadków nagłego niebezpieczeństwa (§. 88.).

Komisya gminna przeprowadziła nad projektowanemi zmianami szczegółowe i wyczerpujące rozprawy, przyczem wszechstronnie objawiono zdanie, że projektowane zmiany są potrzebne dla zapewnienia ładu i porządku w administracyi i gospodarce finansowej gminy, poczem je niemal jednomyślnie uchwalono.

Komisya gminna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony ·/. projekt ustawy.

Zastępca przewodniczącego: *Stadnicki* w. r.

Sprawozdawca: *Górski* w. r.

Ustawa

z dnia . . . w przedmiocie zmiany niektórych postanowień statutu król. stoł. miasta Krakowa z dnia 6. października 1901 dz. ust. kraj. Nr. 108.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia paragrafów 52, 57, 60, 79, 82, 84, 91, 92 i 110 ustawy z dnia 7. października 1901 dz. u. kr. Nr. 108 znosi się w ich dotychczasowem brzmieniu, a natomiast opiewać mają:

§. 52.

Z członków Rady miejskiej, nie wyłączając prezydenta, traci urząd ten, co do którego zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego wybieralności przeszkadzała.

Jeżeli który z nich popadnie w śledztwo wstępne z powodu zbrodni, nie będzie mógł sprawować swego urzędu, jak długo trwa postępowanie karne.

Jeżeli członek rady miejskiej wchodzi w stosunki prawne z gminą, jako przedsiębiorca lub dostawca, nie będzie mógł sprawować swego urzędu, dopóki ten stosunek trwa i rachunki stąd wynikłe ostatecznie załatwione nie zostaną.

Radców miejskich, którzy bez ważnych powodów przez trzy miesiące na posiedzenia nie przybywają, Rada miejska uzna za występujących.

§. 57.

O uwolnieniu od służby (emeryturze lub pensyonowaniu) urzędników gminy i zakładów gminnych orzeka na wniosek prezydenta rada miejska.

O oddaleniu stałego urzędnika ze służby, niemniej o przeniesieniu go na niższą posadę, orzeka komisya dyscyplinarna, złożona z prezydenta, jednego wiceprezydenta i dwóch radców magistratu stale wyznaczonych przez prezydenta, tudzież pięciu radców miejskich, wybieranych przez Radę miejską.

Przy postępowaniu dyscyplinarnem mają zastosowanie analogiczne przepisy dla urzędników państwowych władz politycznych, o ile rada miejska nie wyda odrębnego regulaminu.

Od orzeczenia komisyi dyscyplinarnej odwołanie do rady miejskiej jest niedopuszczalne.

Przepisy o wymierzaniu emerytury dla urzędników i wdów po nich pozostałych, alimentacyi, dodatków na wychowanie, wsparć i prowizyi wydaje rada miejska.

§. 60.

W szczególności należą do Rady miejskiej następujące przedmioty:

1. Wnioski do zmiany statutu gminy i jej granic (§. 2, 3.).

2. Wybór prezydenta i wiceprezydentów, dalej mianowanie dyrektora Magistratu, urzędników gminnych, przełożonych i urzędników zakładów gminnych z wyjątkiem urzędników dwóch najniższych stopni, niemniej uwalnianie tych urzędników od obowiązków (§. 57. ust. 1).

3. Organizacya urzędów i zakładów gminnych, oznaczenie liczby urzędników i sług, oraz wszystkich osób przez gminę płatnych, określenie ich praw i obowiązków, wydawanie instrukcyi służbowych.

4. Oznaczanie płac, emerytur i innych korzyści dla urzędników i sług gminy, oraz dla osób, wyżej pod 2. wymienionych, dla ich wdów i sierót.

5. Uchwalanie instrukcyi i regulaminów dla siebie, sekcyi i komisyi.

6. Udzielanie zaliczek na płace urzędnikom — o ile przenoszą trzechmiesięczne płace, przyznawanie poszczególnych wynagrodzeń, oznaczanie dyet i kosztów podróży, zapomóg i nagród dla urzędników i sług miejskich, niemniej dla osób, używanych w służbie gminy.

7. Udzielanie urlopów prezydantowi, wiceprezydentom i radcom miejskim, tudzież dozwalanie urlopów dla urzędników i sług gminnych ponad czas trzechmiesięczny.

8. Uchwalanie zasad zarządu majątkiem gminnym.

9. Ustanawianie i regulowanie opłat i taks na fundusz miejski pobieranych w granicach obowiązujących ustaw.

10. Uchwalanie i zatwierdzanie katastru kwaterunkowego.

11. Nabywanie i pozbywanie nieruchomości lub praw za nieruchomość prawnie uważanych, przyjmowanie zobowiązań wieczystych, służebności, zastawu lub poręczenia, zaciąganie pożyczek i wszelkie operacye finansowe.

Jeżeli wartość nieruchomości lub praw za nieruchomości uważanych, które gmina zamierza nabyć, przenosi kwotę 150.000 K, niemniej jeśli zaciągnąć się mająca pożyczka lub suma poręczona przenosi jedną czwartą część rocznego dochodu gminy, obliczonego na podstawie zamknięć rachunkowych z ostatnich trzech lat, wówczas potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego. Na wypadek pozbywania się nieruchomości lub praw za nieruchomości uważanych zezwolenia Wydziału krajowego potrzeba już wtedy, gdy wartość tej nieruchomości lub praw za nieruchomości uważanych przenosi 40.000 K.

12. Lokowanie kapitału na hipotekach.

13. Przyjęcie lub zrzeczenie się spadków lub zapisów.

14. Stawianie kosztem gminy nowych budowli lub przekształcenie albo znoszenie istniejących.

15. Zaprowadzanie nowych zakładów gminnych lub zwinięcie już istniejących.

16. Zatwierdzanie licytacyi lub układów o dzierżawy, które dłużej niż trzy lata trwać mają, jeżeli roczny czynsz dzierżawy 4.000 K przenosi. Zatwierdzanie układów o dostawy, pociągające za sobą wydatek, przenoszący 6.000 K.

17. Rozwiązywanie w drodze dobrowolnej wszelkich kontraktów.

18. Zezwalanie na prowadzenie procesów i zawieranie ugód. Prezydent może jednak bez odwołania się do Rady miejskiej wytoczyć proces o naruszenie posiadania w sprawach najmu i dzierżawy i w sprawach, nadających się do postępowania drobiazgowego, nakazowego i wekslowego.

19. Umorzenie należytości nieściągalnej, o ile kwotę 100 K przenosi.

20. Uchwalenie rocznego budżetu miasta. Budżet na każdy rok następny powinien być uchwalonym najpóźniej do końca listopada roku poprzedniego.

21. Przyzwalanie na wydatki budżetem nieprzewidziane, wszakże tylko na wniosek prezydenta.

22. Coroczne sprawdzanie i załatwianie rachunków z dochodów i wydatków miejskich.

Rachunki roku ubiegłego powinny być sprawdzane najpóźniej do 15. sierpnia roku następnego.

Tak budżet jak i rachunki roczne, zanim Radzie do rozpoznania przedstawione będą, winny być poprzednio najmniej przez dwa tygodnie złożone do przejrzenia przez członków gminy. Spostrzeżenia członków gminy będą przy rozpoznawaniu wzięte pod rozwagę.

23) Ustanawianie dodatków gminnych do podatków rządowych, nakładanie podatków i opłat gminnych, ustanawianie zasad ich rozkładu i poboru w granicach postanowień ustawowych.

a) Do nałożenia dodatków gminnych, przenoszącycych 25% podatków bezpośrednich lub 50% podatków konsumcyjnych, wreszcie do nałożenia podatku gminnego od czynszów lub wartości czynszowej przenoszącego 10% czynszu, potrzeba zezwolenia Wydziału krajowego.

b) Dodatki gminne przenoszące 50% podatków bezpośrednich lub 100% podatków konsumcyjnych, wreszcie podatek gminny od czynszów lub wartości czynszowej, przenoszący 15% czynszu, można nakładać za zezwoleniem Wydziału krajowego i zgodą c. k. Namiestnictwa a w razie, gdyby jedna z tych władz odmówiła zezwolenia, za przyzwalającą uchwałą sejmową podlegającą najwyższemu zatwierdzeniu.

c) Dodatki gminne przenoszące 100% podatków bezpośrednich lub 150% podatków konsumcyjnych, wreszcie podatek gminny od czynszów lub wartości czynszowej przenoszącej 20% czynszu, można nakładać tylko na mocy ustawy krajowej.

d) Do zaprowadzenia opłat, nie należących do kategoryi dodatków gminnych do podatków bezpośrednich lub podatków konsumcyjnych albo też wspomnianego wyżej podatku gminnego od czynszów lub wartości czynszowej, jako też do podwyższenia istniejących już tego rodzaju opłat potrzeba ustawy krajowej.

e) Rozkład dodatków gminnych na podatki bezpośrednie podług rozmaitej stopy procentowej, wymaga zezwolenia Wydziału krajowego za zgodą Namiestnictwa a w razie, gdyby jedna z tych władz odmówiła zezwolenia, przyzwalającej uchwały sejmowej, podlegającej najwyższemu zatwierdzeniu.

f) Dodatki gminne do podatków konsumcyjnych należy ściągać przez te same organa i w ten sam sposób, jak podatki konsumcyjne.

g) Podatek gminny od czynszów lub wartości czynszowej można rozkładać progresywnie w miarę wysokości czynszu lub wartości czynszowej.

h) Podstawą wymiaru podatku gminnego od czynszów lub wartości czynszowej, jest każdocześnie zeznany przez właściciela domu i przez władzę podatkową sprostowany czynsz brutto lub wartość czynszowa odnośnego domu. W tym celu może Magistrat przez delegowanego urzędnika wglądać w potrzebne daty władzy podatkowej.

i) Podatek gminny od czynszów lub wartości czynszowej ponosić mają lokatorowie, względnie używający pomieszkania. Za podatek ten odpowiadają gminie bezpośrednio właściciele realności z prawem regresu do swych lokatorów.

k) Jeżeli z tytułu przeciążenia, próżnostania lub zburzenia realności, władza podatkowa odpisze rządowy podatek domowo-czynszowy a odpisanie gminnego podatku od czynszów z tej realności równocześnie nie nastąpiło, może właściciel jej w ciągu trzech lat, licząc od daty zarządzenia władzy podatkowej, żądać odpisania gminnego podatku od czynszów, względnie zwrotu uiszczonego tego podatku gminnego a to w stosunku wartości czynszowej, od której odpisano rządowy podatek domowo-czynszowy.

l) Dodatkami do podatków na rzecz gminy nie mogą być obciążeni:

α) urzędnicy i słudzy dworu, państwa, kraju, powiatu i gminy, nauczyciele publiczni, tudzież wojskowi, ich wdowy i sieroty co do płac służbowych, emerytur, prowizyi, dodatków na wychowanie i łaskawizn;

β) duszpasterze co do kongruy.

24. Przyjmowanie do gminy lub odmówienie przyjęcia, wyznaczanie taks od przyjmowania do gminy, tudzież uwalnianie od opłaty.

25. Rozstrzyganie w sprawach utraty lub odzyskania prawa głosowania i wybieralności.

26) Wykonywanie służących gminie praw patronatu, prezenty i rozdawnictwa posad, tudzież stypendyów i innych miejsc fundacyjnych.

27) Zakładanie i utrzymywanie szkół, tudzież udział w sprawach szkolnych, wynikających z ustaw.

28) Wykonywanie prawa petycyi w sprawach gminy.

29) Nadawanie obywatelstwa honorowego.

30) Wydawanie przepisów policyi miejscowej w granicach istniejących ustaw pod zagrożeniem kary pieniężnej aż do wysokości 200 K, lub w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, kary aresztu do 20 dni.

31) Rozstrzyganie odwołań od orzeczeń i rozporządzeń Magistratu (§. 106) oraz Prezydenta (§. 95).

32) W końcu wszystkie sprawy, które prezydent, sekcye, komisye Rady miejskiej, lub Magistrat Radzie miejskiej przedłożą, które w drodze odwołania pod rozpoznanie przyjdą, lub których uchwalenie Rada miejska sama sobie zastrzeże.

§. 79.

Do powzięcia ważnej uchwały konieczną jest obecność przynajmniej trzech członków sekcyi lub komisyi, nie licząc w to przewodniczącego, z wyjątkiem komisyi dyscyplinarnej, w której konieczną jest obecność pięciu członków.

Uchwały w sekcyi zapadają bezwzględną większością głosów, urzędnik Magistratu (referent) ma głos doradczy. Przewodniczący rozstrzyga w razie równości głosów.

O zapadłych uchwałach Prezydent miasta niezwłocznie ma być zawiadomionym.

Przewodniczącemu, jak również i prezydentowi miasta, służy prawo zawieszenia wykonania uchwały sekcyi lub komisyi i odwołania się do Rady miejskiej.

§. 82.

Rada miejska może przekazać odwołalnie sprawy lub czynności zastrzeżone jej uchwałom, a należące do własnego zakresu działania gminy do załatwienia Prezydentowi, sekcyom lub komisyom.

Sekcyom i komisyom nie służy prawo prowadzenia rokowań o nabycie, sprzedaż i zamianę nieruchomości, jakoteż o dostawy dla gminy, ani też wogóle prowadzenia rokowań, w następstwie których gmina stać się może zobowiązaną lub uprawnioną. Czynności te należą do Prezydenta miasta, względnie do tych organów wykonawczych, albo członków Rady miejskiej, których Prezydent do tego upoważni lub wydeleguje.

Postanowienia powyższe nie naruszają w niczem prawa ani też obowiązku sekcyi i komisyi do nadzorowania i kontrolowania tych czynności, ani do przedkładania motywowanych w tym przedmiocie wniosków Radzie miejskiej. Jeżeli zaś Rada miejska poruczy sekcyi lub komisyi zatwierdzenie ofert lub rozstrzyganie o przedsiębiorstwach lub dostawach, to czynności przygotowawcze i pertraktacye mają być prowadzone nie przez członkow sekcyi lub komisyi, lecz przez organa Magistratu pod kontrolą i odpowiedzialnością Prezydenta, a sekcya lub komisya ma jedynie prawo zatwierdzenia lub odrzucenia wniosków Magistratu.

§. 84.

Prezydent miasta zarządza sprawami gminy, kieruje czynnościami Rady i Magistratu, przewodniczy ich obradom, wykonuje uchwały Rady i nadzoruje zakłady gminne. Prezydent miasta układa preliminarz budżetu i przedkłada go Radzie miejskiej najdalej do końca września roku poprzedniego.

On reprezentuje gminę na zewnątrz i jest przełożonym wszystkich urzędów i zakładów miejskich.

Gminie odpowiada on za czynności, tak własne jak i urzędników miejskich, a władzom państwowym za czynności w sprawach poruczonych.

§. 91.

Prezydent wykonuje władzę dyscyplinarną nad wszystkimi urzędnikami i sługami gminnymi i zakładów gminnych, w wypadkach wszakże przewidzianych w §. 57. ustęp drugi tylko na podstawie orzeczenia komisyi dyscyplinarnej.

Rada miejska może żądać od prezydenta wytoczenia śledztwa dyscyplinarnego. Do wykonywnia tej władzy służą prezydentowi wszystkie te prawa, jakie według przepisów obowiązujących każdy wogóle naczelnik urzędu pod względem dyscyplinarnym posiada. Zawieszenie jednak w urzędowaniu urzędników, przez Radę miejską mianowanych, poda prezydent bezzwłocznie do wiadomości komisyi dyscyplinarnej.

§. 92.

Prezydent może w granicach budżetu czynić wydatki, o ile Rada miejska nie zastrzegła sobie, sekcyom lub komisyom osobnej w tym względzie decyzyi.

Prezydent może zarządzić wydatki budżetem nieprzewidziane, które łącznie wzięte sumy 1000 koron w jednym dziale budżetu rocznie nie przewyższają.

§. 110.

Polityczna władza krajowa ma prawo i obowiązek zakazać wykonania uchwały, powziętej przez Radę miejską lub przez organ w jej zastępstwie działający (§. 82.), jeżeli uchwała przekracza zakres działania gminy lub sprzeciwia się ustawom. Przeciw takiemu zakazowi służy prawo rekursu w dniach 60 do Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Jeżeli jednak sprawa należy do własnego zakresu działania gminy, władza krajowa powinna o wydanym zakazie zawiadomić równocześnie Wydział krajowy.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.
